

Pertti Pokkinen / Rakennuttajatoimisto Venttiseiska Oy

Viite: Metsänsäilytysilmoitus 1-2026-15574

Asia: Kiinteät muinaisjäännökset lähellä metsänsäilytysaluetta 398-31-9901-154 HÄMEENLINNANTIE

Lahdessa sijaitsevalle kiinteistölle HÄMEENLINNANTIE (tunnus 398-31-9901-154) on tehty metsänsäilytysilmoitus. Ilmoitus liittyy vesihuoltolinjan Ruoppa – Lahti valmisteluun, ja Museo on antanut kyseisen linjan suunnitteluun liittyen kaksi aiempaa lausuntoa (päiväty 28.3.2024 ja 25.4.2025). Metsänsäilytysuunnitelma koskee useita metsänsäilytyskuvioita vesiputkilinjan työmaa-alueilla. Ilmoitusta koskevat metsäkuviot ovat 1.0, 2.0, 3.0, 4.0, 5.0, 6.0, 7.0, 8.0, 9.0, 10.0, 11.0, 12.0 ja 13.0.

Suunnitellut hakkuut ulottuvat metsäkuvion 12.0 osalta sen alueella sijaitsevalle muinaismuistolain (295/1963) suojaamalle kiinteälle muinaisjäännökselle, rautakautiselle/keskiaikaiselle asuinpaikalle (muinaisjäännösrekisteri Okeroinen 2, 1000034914).

Rautakautinen/keskiaikainen asuinpaikka - Okeroinen 2, 1000034914

Kohde sijaitsee Okeroistentien eteläpuolella Riihelän ja Kumpulan kaupunginosien välisellä peltosaluueella, Eskolan tilan pohjoispuolisella pellolla. Eskolan tila ja sen ympäristö on tunnistettu keskiaikaisen kylätontin alueeksi (**muinaisjäännösrekisterin kohde Okeroinen 1000024127**) kartta-aineiston perusteella vuoden 2012 inventoinnissa (E. Tikkala et al., *Päijät-Hämeen maakuntakaava, Historiallisen ajan muinaisjäännösten inventointi*, Lahden museot 2012). Ensimmäinen maininta tästä kylästä on vuodelta 1403.

Okeroinen 2 on puolestaan rajattu viimeisimmän maastotarkastuksen perusteella vuonna 2021 (A. Bilund, *HOLLOLA, Okeroinen 2 (1000034914), rautakautisen asuinpaikan tarkastus 2021*. Tutkimusraportti, Lahden museot 2021), ja alueelta on runsaasti metallinpaljastimella tehtyjä löytöjä koruista käyttösineisiin. Alueen pohjoispuolella on suoritettu myös kaivaus vuonna 1998 (H. Poutiainen, *Hollola Salpakangas Keinokartano Arkeologinen pelastuskaivaus 14.7.1998*; kaivaus; Lahden museot 1998). Tutkimushavainnot viittaavat asutuksen jatkuneen alueella vähintään tuhannen vuoden ajan.

Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo toteaa, että viitekohdan metsänsäilytysilmoitus koskee yhtä suojeltua muinaisjäännöstä. Metsänsäilytyskuvio 12.0 sijaitsee

edellä mainitun muinaismuistolain suojaaman muinaisjäännöksen (rautakautinen/keskiaikainen asuinpaikka) alueella.

Vesihuoltolinjan valmistelevat työt on mahdollista suorittaa, kun huomioidaan seuraavat asiat: metsäkoneiden käyttö ja reitit on määriteltävä siten, ettei muinaisjäännös lähialueineen vahingoitu. Kantojen repiminen tai muut maanpintaa rikkovat toimenpiteet on kielletty. Suojelukohteen tai suojelualueen päälle ei myöskään saa varastoida puutavaraa tai kasata hakkuujätettä.

Mikäli suojelualueen tai suojelukohteen erottamisessa on maastossa ongelmia, alueellinen vastuumuseo voi pyynnöstä virkatyönään suorittaa kohteen maastoon merkitsemisen ennen hakkuiden aloittamista. Lausunnon ohessa on karttaliitteet, joihin on merkitty suojellut alueet/kohteet.

Museo muistuttaa, että 23.8.2024 annetun lausunnon mukaan vesihuoltolinjan kaivuutöiden osalta muinaisjäännöksen alueella työt on suoritettava arkeologin valvonnassa. Lisäksi kiinteän muinaisjäännöksen eteläreunassa ja sen lähellä, Kunnantien länsipuolella, vesilinjan alue on tarkkuusinventoitava (koekuopitus) ennen kaivuutöiden aloittamista.

Arkeologisen valvonnan ja tarkkuusinventoinnin voi tilata haluamaltaan arkeologian toimijalta. Lista arkeologian alan konsulteista löytyy Museoviraston internetsivuilta (kohta: Arkeologisten kenttätöiden tilaaminen). Tarkkuusinventointiin muinaisjäännösalueen reuna-alueella on haettava muinaismuistolain 10 §:n mukainen tutkimuslupa.

Mikäli valvonnassa tulee vastaan selviä merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä, on valvojan arkeologin otettava yhteyttä alueelliseen vastuumuseoon, joka tekee päätöksen siitä, vaaditaanko laajempaa arkeologista tutkimusta vai riittääkö kaivuutöiden yhteydessä tehtävä dokumentointi ja arkeologinen tutkimus. Mikäli tarkkuusinventoinnissa tulee vastaan kiinteään muinaisjäännökseen viittaavia merkkejä, on alueella suoritettava riittävät arkeologiset kaivaustutkimukset ennen kuin se voidaan vapauttaa vesijohtolinjan rakentamiselle.

Valvonnan ja tarkkuusinventoinnin on täytettävä Museoviraston määrittämät laatuvaatimukset niin kenttätöiden, dokumentoinnin kuin raportoinninkin osalta. Raportti suoritetusta valvonnasta on lähetettävä alueelliselle vastuumuseolle arvioitavaksi. Raportti tarkkuusinventoinnista on lähetettävä Museovirastolle ja alueelliselle vastuumuseolle arvioitavaksi.

Metsäkeskuksen tieto- ja ohjesivu muinaisjäänöksiin liittyen:

<https://www.metsakeskus.fi/fi/metsan-kaytto-ja-omistus/metsanhoito-ja-hakkuut/muinaismuistot>

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

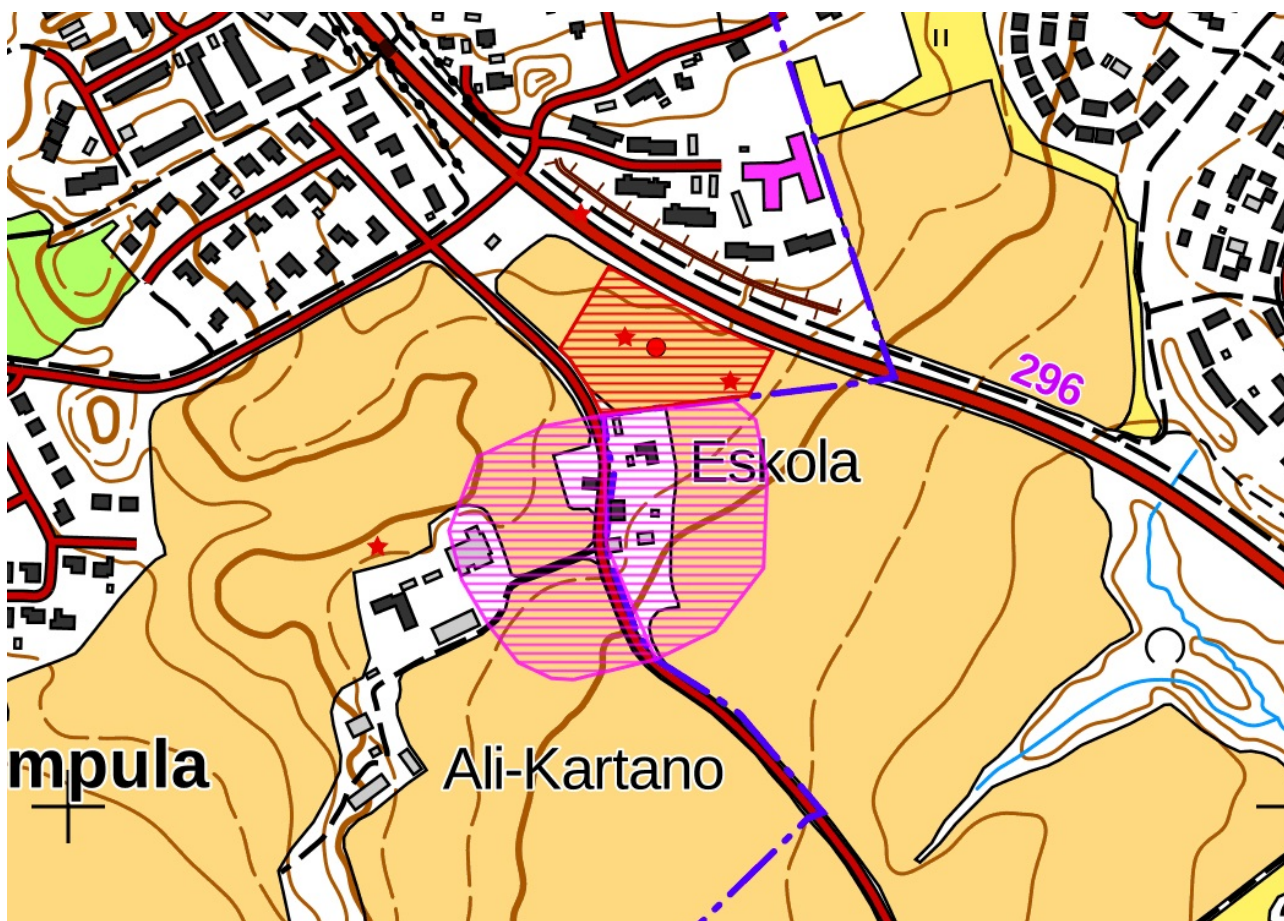
tutkimuspäällikkö Liisa Koskelainen

arkeologi Kimmo Kyllönen

Liitteet: Karttaliite

Tiedoksi: Museovirasto, kiinteistönomistaja

Karttaliite

Ote muinaisjäännösrekisterin kartasta. Rautakautisen/keskiaikaisen asuinpaikan aluerajaus (muinaisjäännösrekisterin kohde *Okeroinen 2*, 1000034914) merkitty punaisella rasterilla.